

GUIA D'INTRODUCCIÓ A LES BASES DE DADES

Que és una base de dades?

És un conjunt d'informació relativa a una o més àrees de coneixement, emmagatzemada i sistematitzada per facilitar la seva posterior recuperació. La seva elaboració pot provenir d'institucions públiques o privades, i el seu accés pot ser gratuït o de pagament.

Es poden trobar diferents tipologies de documents com: patents, actes de congressos, informes tècnics...però els més habituals són els articles de revista

A l'hora de consultar una base de dades s'ha de tenir present:

- ⇒ la cobertura temàtica
- ⇒ la tipologia dels documents que inclou
- ⇒ la cobertura temporal
- ⇒ la cobertura geogràfica/institucional

És molt important tenir present aquets conceptes per saber exactament què s'està interrogant i que la base de dades que es consulta és la més apropiada.

Tipologia de bases de dades

Trobem dos grups bàsics de bases de dades:

- ⇒ *Bases de dades bibliogràfiques*: ofereixen la referència bibliogràfica dels documents que contenen, és a dir: autor, títol, publicació, any...
- ⇒ *Bases de dades documentals*: a més de les dades mínimes que ofereixen les anteriors, també inclouen informació relativa al contingut del document. En la majoria de casos ens trobem un resum o abstract, i depenent de la base de dades també el text complet.

A més cal tenir en compte el tipus de documents que indexa, per exemple en una base de dades de tesis doctorals no trobarem articles de revista.

Funció de les bases de dades

La funció principal és **identificar documents** existents sobre un tema determinat. La base de dades informa sobre l'existència d'aquells documents independentment de la seva localització física (excepte en les bases de dades a text complet que donen accés al document, normalment electrònic).

En un catàleg, però, únicament informa dels documents existents a una biblioteca o conjunt d'elles, essent la seva funció principal informar del fons existent a aquella institució i de la seva disponibilitat.

Les bases de dades no van lligades amb els documents de cap centre en concret, sinó que informen d'allò publicat sobre un tema en funció de la cobertura temàtica i temporal de la mateixa.

Un cop obtinguts els **resultats d'una cerca** en una base de dades bibliogràfica, hem de **consultar els catàlegs** de les biblioteques per tal de localitzar físicament els documents que ens interessin. Ens podem trobar que el document de la referència bibliogràfica que hem extret d'una base de dades no es trobi en les biblioteques de la URV, i per tant, no aparegui al seu catàleg. Aleshores es pot demanar a través del *Servei de Préstec Interbibliotecari i Obtenció de Documents* per poder consultar-lo.

Accés a les bases de dades de la URV

Per a disposar d'una relació completa de totes les bases de dades accessibles a la URV i la seva ubicació consulteu l'adreça del Servei de Biblioteca l'apartat Bases de dades:

http://www.urv.net/biblioteca/1_on_buscar_informacio/BasesDades/index.html

Està dividit segons les matèries de cada base de dades i també teniu l'opció de buscar per títol de la base de dades per ordre alfabètic

Consulta **Buscar** **Esborrar**

Coincidir exactament amb les expressions

CERCA PER MATÈRIES

- Ciències agroalimentàries i enologia (20)
- Ciències de la informació (5)
- Ciències de la salut (42)
- Ciències de l'educació (14)
- Ciències econòmiques i empresarials (16)
- Ciències jurídiques i socials (26)
- Enginyeria i tecnologia (11)
- Filologia (34)
- Humanitats (37)
- Medi ambient (4)
- Multidisciplinar (71)
- Psicologia (7)
- Química (25)
- Unió Europea (17)

■ Listat en ordre alfabètic de bases de dades disponibles ■

A la web de la Biblioteca de la URV es pot consultar les bases de dades pròpies de la URV, bases de dades gratuïtes d'Internet, com les de la Biblioteca Digital de Catalunya (CBUC) Accés: <http://www.cbuc.es/5digital/5mcdigital.htm>

Estructura

Estàn formades per **registres**, cadascún d'ells conté tota la informació relativa a un article, llibre o qualsevol altre unitat documental.

Els registres es divideixen en **camp**s i cada camp conté un tipus d'informació determinada (auto, títol, resum...) Hi ha camps que són comuns a quasi totes les bases de dades, d'altres són propis d'alguna base de dades concreta.

Camps de cerca/camps d'informació

A l'hora de fer una consulta és important tenir present que la informació està estructurada en camps i que l'execució de la cerca, i per tant els resultats que obtinguem, vindran determinats per aquesta estructura.

Quan fem una cerca podem estar consultant un camp concret o un conjunt de camps determinats. És important fixar-se en l'estructura de la base de dades que estem consultant per saber quins camps a interrogar. Per ex: autor, entitat, publicació, matèria...

- **Índex general propi de cada camp:** quan busquem en un camp determinat (per ex. Autor) en realitat estem buscant a l'índex de cadascun dels camps. Existeixen bases de dades que ofereixen la possibilitat de buscar a índex propis per cada camp (com l'ISI Web of Knowledge), d'altres ofereixen un índex únic que inclou tots els termes dels diferents camps.

Llenguatges d'interrogació

- **Llenguatge controlat:** es basa en el que s'anomenen descriptors. Aquests poden formar part d'un thesaurus, vocabulari dissenyat específicament a cada base de dades amb relacions entre els termes. Tot i que hi ha bases de dades que no tenen thesaurus poden incloure una llista controlada de descriptors. Cada terme del thesaurus representa un concepte que serveix per indicar el contingut del document representat per l'article. La funció bàsica del llenguatge controlat és homogeneitzar el termes emprats a la cerca i, per tant, aconseguir més precisió en els resultats, ja que un mateix concepte, independentment del llenguatge emprat per l'autor, sempre està representat pel mateix terme a tots els registres on apareix. Quan un terme no s'utilitza com a descriptor, el thesaurus pot remetre a la paraula acceptada mitjançant diferents indicadors com: see, use...
- **Llenguatge lliure:** quan no s'utilitzen els descriptors del thesaurus per fer una cerca l'estem fent en el que s'anomena "llenguatge lliure": qualsevol paraula, no controlada, que apareix en determinats camps.

Operadors de combinació

Els operadors booleans serveixen per combinar conceptes o bé un conjunt de resultats obtinguts. Els operadors booleans utilitzats són:

- **AND:** combinant dues o més sentències amb AND es crea un conjunt que conté només aquells documents que compleixen tots els termes de la interrogació.

- **OR:** combinant dues o més sentències amb OR, es crea un conjunt que conté un o més dels termes de la interrogació.
- **NOT:** combinant dues o més sentències utilitzant NOT es crea un conjunt que conté documents amb el primer terme però que expressament exclou tots els documents amb el segon.

Existeixen altres operadors com ara NEAR, ADJ... que són especificacions de l'operador AND i que delimiten més la cerca.

En l'ajuda de cada base de dades podreu trobar els operadors que utilitzen i com es fan servir.